

Sjećanje na doba radnih akcija i samodoprinosu

Ako usporedin kako je to bilo nikad i danas, prvo ča vidin je kada se šećen kroz kampanju. Nikad ni bilo njive za skopat, ni resla trava po brajdami. Kad se danas prošećen, vidin puno njiv kadi bi se tribalo ništo posijati. Prije je ipak život bija drugačiji, kaže nam osamdesetogodišnji Licul

SUTIVANAC -

Iako je rekao da je bio iznenađen općinskim priznanjem prije mjesec dana, uoči proslave Dana općine Barban, Ivan Licul iz Sutivanca, s obzirom na dugogodišnji rad u mjesnoj zajednici te kasnije odboru, ovakvu je nagradu mogao očekivati. Ispričao nam je kako je nekad funkcionirala mjesna zajednica, što se sve za selo napravilo akcijama i samodoprinosom, u čemu je aktivno sudjelovao.

Ovaj osamdesetogodišnjak za boljitak sela počeo je raditi davne 1947. kada se vratio s odsluženja vojnog roka.

Tada je ovo mjesto nad Raškom dolinom izgledalo sasvim drukčije. Iako nije bilo direktno pogođeno ratom, životni je standard bio veoma skroman. Nije bilo asfaltirane ceste ni prema Barbanu ni prema Žminju, struje, vode, telefona..., kao što je to bio slučaj u gotovo svim selima. Trebalo je učiniti puno toga, a ljudi su se u velikom broju odazivali akcijama, a poslije toga i zasluženim feštama.

Licul se iz rada mjesnog odbora povukao prije nekoliko godina, a danas je aktivan u sklopu tamošnjeg ogranka Matice umirovljenika. Iz zabilježki koje vodi o životu mjesta izvukao nam je podatke o tome kada su ova sela dobila najnužniju infrastrukturu. Struja je uvedena 1963., a deset godina kasnije desio se pravi bum za Sutivanac.

Tada je izgrađena škola i mjesni dom uz pomoć samodoprinosu mještana te je konačno asfaltirana cesta prema Barbanu. Sve je to olakšalo život Sutivančanima, koji su godinama bili okrenuti radu u raškim rudnicima, a kasnije pulskim poduzećima. Radnih je akcija bilo i osamdesetih kada se postavljala vodovodna mreža koja je službeno puštena u rad 1985., a njima je u dva navrata prošireno i mjesno groblje. Telefonija je postavljena 1990., a u međuvremenu su asfaltirane sve ulice i ceste po zaselcima. - Svako domaćinstvo najprije je počelo s uređenjem vlastitih kuća. Popravljalo se na sve strane, a najteže je bilo naći materijal. Kada je došla struja, sve se polako počelo mijenjati. To je povuklo i druge stvari. Teško je sada usporediti život prije i sada. Najviše se napravilo 1973. kada smo dobili cestu, dom i školu. U tome su nam jako pomogli Sutivančani koji su iselili iz sela i, naravno, mještani. Osnovan je odbor za razvoj Sutivanca, a akcije i samodoprinos pomogli su u gradnji. Akcijama su se tada odazivali gotovo svi, priča nam Licul.

Nekad se u mjestu održavalo i više fešti, a Licul ističe da se većina komunalnih akcija pokušavala dovršiti do 27. srpnja kada se obilježavao Dan ustanka u Hrvatskoj. Tada bi se slavilo i zbog učinjenog. Sjeća se da su na taj dan u selo dolazili i mještani Ribnika iz Hrvatskog zagorja s kojim je Sutivanac održavao prijateljske odnose. Naime, ondje je u Drugom svjetskom ratu poginuo jedan Sutivančanin koji je tamo pokopan, a žitelji tog mjesta podigli su mu spomenik. Kasnije su proslave povodom akcija održavane uoči Sutivanjice.

- Ako usporedin kako je to bilo nikad i danas, prvo ča vidin je kada se šećen kroz kampanju. Nikad ni bilo njive za skopat, ni resla trava po brajdami. Kad se danas prošećen, vidin puno njiv kadi bi se tribalo ništo posijati. Prije je ipak život bija drugačiji. Hodilo se z autobusom na delo, a, kad bi se tornalo doma, bi se hodilo u kampanju. Danas se gre z viturami i delaš po cili dan. Ljudi više nimaju vrimenta za kampanju, a i manje se družu, rekao nam je ovaj barba koji ne krije nostalgiju prema starim danima.

